

ת"פ 20274/12/14 - מדינת ישראל נגד ס ב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 20274-12-14 מדינת ישראל נ' ב

בפני כבוד השופט אילן סלע
מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
נ ג ד
ס ב באמצעות ב"כ עוה"ד רפאל פריג', רפאל לוי ואלי תוסיה-כהן
המאשימה
הנאשם

החלטה

בקשה לביטול צו הבאה דחיית מועד ההוכחות וביטול הוצאות שהושגו על הנאשם בשל אי התייצבותו לדיוני ההוכחות.

הרקע להחלטה

1. ביום 19.12.14 הוגש כתב אישום כנגד הנאשם המייחס לו 6 עבירות של קבלת דבר במרמה, עבירה של גניבה, זיוף ושימוש במסמך מזויף. העבירות בוצעו, לפי הנטען, במהלך השנים 2011 עד 2013, כשנפגעו ממעשיו ארבעה אנשים.
2. דיון ראשון התקיים ביום 24.06.15 לאחר שרק סמוך למועד זה אותר הנאשם.
3. ביום 30.11.15 תוקן כתב האישום באופן שנוספו לו 4 עבירות מס המתייחסות לשנות המס 2011-2013 ו-2015.
4. ביום 3.12.15 ניתנה תשובה לכתב האישום מפי סנגורו של הנאשם עו"ד תוסיה-כהן. ההליך נקבע להוכחות לחודש נובמבר 2016 ואז הוא העובר לטיפול.
5. פרשת התביעה נשמעה בדיונים שהתקיימו בימים 2.11.16, 9.11.16 ו-22.11.16. כל הדיונים התקיימו בנוכחות הנאשם.
6. ביום 21.12.16 נקבע כי פרשת ההגנה תחל להישמע ביום 16.01.17 ונקבעו מועדי דיון נוספים לשמיעת פרשת ההגנה ולסיכומים. בהמשך, נדחה המועד לשמיעת עדות הנאשם ליום 9.02.17 לבקשת המאשימה.

7. דא עקא, שהנאשם לא התייצב לדיון, ובא-כוחו טען בדיון כי הנאשם חש ברע בשל לחץ בחזה ונקבע לו תור לשעה בה אמור להתקיים הדיון. הדיון נדחה ליום 14.02.17 כשנקבע כי ככל שקיימת מניעה רפואית שהנאשם יתייצב לדיון, יש להגיש תעודה רפואית כדין. ערב הדיון, ביום 13.02.17 הוגשה בקשה לדחיית הדיון הנתמכת בתעודה רפואית של מומחה לרפואת משפחה ד"ר אבי הרמן שציין כי הנאשם נשלח לבצע בדיקות מקיפות. הדיון נדחה ליום 26.02.17 על מנת לעמוד על מצבו הרפואי של הנאשם. בדיון שהתקיים ביום 26.02.17 נקבע דיון תזכורת ליום 6.04.17 וכן נקבעו מועדים לשמיעת פרשת ההגנה במהלך חודש אפריל 2017.

8. ביום 6.04.17 התייצב הנאשם, ובא-כוחו עו"ד פריג' הציג מסמכים רפואיים אודות מצבו הרפואי של הנאשם. בהחלטה שניתנה בסיום הדיון צוין כי המסמכים שהוגשו מלמדים כי בכל הפעמים פנה הנאשם לטיפול רפואי רק ביום הדיון או ביום שלפניו. כן צוין כי רופאיו של הנאשם ציינו כי יש צורך בבירור דחוף של מצבו הרפואי של הנאשם כבר בחודש פברואר, אך הבדיקות טרם נעשו. גם לא הוצגו מסמכים התומכים בקיום מצב רפואי המונע דיון. לפיכך נקבע כי עדות הנאשם תשמע כפי שנקבע ביום 18.04.17. עם זאת, הצדדים הגיעו להסכמה על ביטול הדיון הקבוע ליום 18.04.17 והסכימו כי פרשת ההגנה כולה תשמע ביום 27.04.17.

9. ואולם, גם בפעם הזאת, ערב הדיון, ביום 26.04.17, הוגשה בקשה לדחייתו כשנטען כי הנאשם אושפז ביום זה בבית החולים "קפלן" לאחר שחש בלבו.

10. לדיון שהתקיים ביום 27.04.17 הנאשם לא התייצב, ובא-כוחו עו"ד לוי טען כי הוא אמנם שוחרר מבית החולים "קפלן", כאשר המסמכים לימדו כי לא זוהתה בעיה רפואית המצדיקה את המשך אשפוזו. ואולם, לאחר שחרורו, פנה הנאשם לבי"ח "אל-מקאסד", והוא מאושפז שם. בידי ב"כ הנאשם לא היה כל מסמך מבית החולים "אל-מקאסד", והדיון נדחה ליום 3.05.17.

11. ברם, גם לדיון זה הנאשם לא התייצב, וב"כ הציג "אישורי מחלה", זאת כשנקבע קודם לכן שאין די ב"אישורי מחלה" ויש להגיש תעודה רפואית כדין ובלא שניתנה החלטה הפוטרת את הנאשם מהתייצבות. התברר גם כי הנאשם שוחרר מבי"ח "אל-מקאסד" עוד באותו היום בו אושפז לאחר ששוב לא נמצא דבר שהצדיק את המשך אשפוזו. בשל כך, ונוכח העובדה כי הדיון נקבע למשך היום כולו ואף הוזמנו מתורגמן והקלטה לשם כך, חויב הנאשם בהוצאות בסך של 4,000 ₪ לאוצר המדינה. בדיון זה נקבעו מועדים לשמיעת עדות הנאשם במהלך חודש מאי 2017, כשנקבע כי העדות תשמע למקוטעין, שעה-שעה וחצי כל פעם כדי להקל על הנאשם.

12. או אז, הוגשו 3 מסמכים רפואיים בעניינו של הנאשם. מסמך של ד"ר הלל דיוויס מומחה בפסיכיאטריה שציין כי הנאשם פיתח מצב מתמשך של חרדה ולחץ עם נטיות סומטיות קשות והוא המליץ להתחשב במצבו כדי למנוע התדרדרות והמשך אשפוזים; מסמך של ד"ר אבי הרמן מומחה ברפואת משפחה אשר ציין כי הבדיקות שביצע הנאשם שללו בעיה לבבית. ד"ר הרמן ציין כי אין לו ספק כי מדובר בתוצאה של מתח נפשי והוא ביקש להוריד מהנאשם כל מצב של מתח שיכול לפגוע בבריאותו כולל הופעות בבית המשפט. להערכתו, המצב ישתנה בתוך 3-4 חודשים בשל הטיפול שמקבל הנאשם; מסמך של פרופ' שמואל בנאי מומחה לרפואת הלב אשר ציין כי הבדיקות העלו כי אין עדות למחלת לב וכי על הנאשם להמשיך בטיפול CBT. בשים לב לכך, נתבקש לדחות את שמיעת פרשת ההגנה ב-3 חודשים.

הבקשה נדחתה, אך הנאשם לא התייצב לדיון שנקבע ליום 15.05.17 כשהוא מציג "אישורי מחלה" ומבלי הגשת תעודות רפואיות כפי שנקבע. בנסיבות אלו ניתן צו הבאה כנגד הנאשם.

13. או אז, נתבקש לבטל את צו ההבאה כשלבקשה צורפו 2 תעודות רפואיות: האחת של ד"ר דיוויס אשר ציין כי מצבו הנפשי של הנאשם אינו מאפשר לו להופיע בבית המשפט לפחות במשך חודשיים. השנייה של ד"ר הרמן אשר קבע כי הנאשם מצוי במצב של מתח נפשי קשה וחייב להיות במנוחה מוחלטת. כן ציין ד"ר הרמן כי הופעתו של הנאשם בבית המשפט עלולה להיות טריגר חמור ומסוכן למצבו. לבקשת ב"כ המאשימה התייצבו המומחים להיחקר על התעודות הרפואיות.

14. גם לדיון שנקבע לחקירת המומחים, הנאשם לא התייצב על אף שלא נתקבלה החלטה הפוטרת אותו מהתייצבות.

15. מחקירת ד"ר הרמן עלה כי הוא מכיר את הנאשם רק מחודש פברואר 2017 וכי הבעיה העיקרית ממנה סובל הנאשם היא חרדות. לשאלה בדבר הסיכון הנשקף מהתייצבות הנאשם לדיון השיב ד"ר הרמן כי הדבר יכול לגרום לנאשם להתקפי פאניקה שאינם מסוכנים אך הם "נוראים" ו"כואבים גם פיזית וגם נפשית". הוא השיב כי קיים טיפול תרופתי שיכול למנוע את חומרת התופעות הנגרמות מהחרדות.

16. מחקירת ד"ר דיוויס, המומחה לפסיכאטריה עלה כי הוא פגש את הנאשם בתחילת חודש אפריל 2017 והוא מטופל על ידו כיום, הן תרופתית והן בטיפול פסיכותרפי. לדבריו, הנאשם סובל מחרדה המפתחת תגובות גופניות. לשאלת בית המשפט האם אין דרך לטיפול תרופתי או אחר עובר לדיונים שיקטינו את מפלס החרדה, בדומה לטיפול שמקבלים הסובלים מחרדות שונות כחרדת טיסה וכיוצ"ב, השיב ד"ר דיוויס כי הוא הציע זאת לנאשם, אך הנאשם ציין בפניו כי הדבר קשה לו, מאחר והתרופות ישפיעו על עירנותו והוא מעוניין להיות בחדות מלאה במהלך עדותו. כשנשאל על אודות הסיכונים שבהגעת הנאשם לבית המשפט למסירת עדות השיב ד"ר דיוויס, כי הוא עלול להתרגש, לצעוק ואף לאבד שליטה. עדות המומחים העלתה כי שניהם לא היו מודעים למהות ההליך המתנהל בבית המשפט בעניינו של הנאשם, שעה שחתמו על התעודות הרפואיות בעניינו.

דין והכרעה

17. השתלשלות העניינים שפורט בהרחבה לעיל מלמדת כי מאז 9.02.17 הנאשם אינו מתייצב למשפטו בטענה למצב רפואי המונע ממנו מלהתייצב.

18. בדיון שהתקיים ביום 29.05.17 הבהיר ב"כ הנאשם, עו"ד לוי, כי אין טענה שהנאשם אינו מסוגל לעמוד לדיון כמשמעות הדבר בסעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח חדש], תשמ"ב-1982, וגם מעדויות הרופאים לא עלה כי קיים מצב שכזה, והטענה היא אך כי התייצבות הנאשם לדיון עלולה להזיק לבריאות נפשו או גופו.

19. לאחר ששמעתי את המומחים, איני סבור כי קיימת הצדקה לעיכוב נוסף במשפטו של הנאשם.

20. ויובהר. איני סבור כי יש מקום לטענה שהמצב שמסדר הנאשם לרופאיו אינו אמיתי. שני המומחים ציינו כי להתרשמותם הלחץ והמתח כתוצאה מההלך המשפטי משפיעים על הנאשם נפשית וגופנית, ואין מקום להתערב בקביעתם זו.

21. עם זאת, ההתרשמות מעדות שני המומחים הייתה כי לא קיימת סכנה בריאותית גופנית של ממש כתוצאה מהתייצבות הנאשם בבית המשפט ומסירת עדותו. כן עלה כי קיימת דרך תרופתית ו/או אחרת שיכולה לסייע לנאשם לעמוד בסיטואציה של מתן העדות בבית המשפט, באופן שיפחית את מפלס החרדה והסימפטומים הגופניים כתוצאה ממנה. נכון אני להניח כי גם טיפול מקדים לא יהיה בו כדי לרפא לחלוטין את מצב החרדה בו מצוי הנאשם, אך הוא בוודאי יסייע לנאשם להפחית את מפלס החרדה.

22. יש לזכור כי הליך משפטי ככלל מהווה מקור ללחץ ומתח, וודאי שעה שמדובר בהליך פלילי המתנהל כנגד אדם ומעמיד אותו בסיכון ממשי. רבים מהמתדיינים מצויים במצב של לחץ וחרדה והם מתמודדים אל מול מצב זה בדרכים שונות. חלקם נעזרים בליווי של חבר או בן משפחה, אחרים מסתעיים בפתרונות תרופתיים או אחרים. גם הנאשם יכול למצוא פתרון שיקל את מצבו הנפשי לקראת המשפט. יש לציין כי הנאשם היה נוכח בכל מהלך פרשת התביעה ולא נטען לבעיה רפואית כלשהי.

23. יש לזכור, כי אל מול האינטרס של הנאשם, אחד האינטרסים החשובים העומדים בבסיס ניהול המשפט, הוא ניהולו באופן תקין ויעיל (ע"פ 1988/94 בראון נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(3) 608, 628 (1994); ת"פ (מחוזי-חי') 433/01 מדינת ישראל נ' עכאוי (פורסם בנבו, 17.02.08)).

24. הצבת האינטרס הציבורי בניהול המשפט אל מול האינטרס של הנאשם לשמירה על מצבו הבריאותי הנפשי והגופני בשים לב למידע שנתקבל מהמומחים, מובילה למסקנה כי אין מקום להורות על דחיית המשך ניהול המשפט. מה גם, שיומני ממילא אינו מאפשר קביעת דיון בתקופה הקרובה, ונוכח הדחייה שנגרמה ממילא הדיונים לא יקבעו למועד קרוב. המומחים ציינו כי נוכח הטיפול שהנאשם מקבל מצבו צפוי להשתפר במהלך החודשים הבאים.

נקבע אפוא, לדיון במעמד הנאשם, לצורך קביעת מועדי הוכחות ליום 19.06.17 שעה 11:00.

בשלב זה אני מורה על ביטול צו ההבאה שניתן כנגד הנאשם, חרף העובדה כי הוא נטל לעצמו את החירות שלא להתייצב לדיונים עד היום מבלי שנתקבלה החלטה הפוטרת אותו מהתייצבות, אך ככל שהנאשם לא יתייצב לדיון שנקבע, לא יהיה מנוס מזימונו בצו הבאה.

בשלב זה, איני רואה לנכון לפטור את הנאשם מתשלום ההוצאות, נוכח העובדה כי הוא עשה דין לעצמו בכך שלא

התייצב חרף הוראות בית המשפט. עם זאת, מועד התשלום יידחה בשלב זה עד ליום 1.11.17 וככל שניהול המשפט יתקדם כסדרו, הוא יכול לשוב על בקשתו לפוטרו מההוצאות.

ב"כ הנאשם יודיעו לנאשם על הדיון ועל תוכן החלטה זו ויזהירו אותו בחובת התייצבות לדיון.

המזכירות תזמן מתורגמן לשפה האנגלית.

כמו כן, אני פוסק לכל אחד מהמומחים שהתייצבו לדיון הוצאות ודמי בטלה בסך של 250 ₪ לכל אחד מהם בהתאם לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974 והודעת תקנות סדר הדין הפלילי (התאמת תשלומים לעדים), התשע"ז-2016.

ניתנה היום, ז' סיוון תשע"ז, 01 יוני 2017, בהעדר הצדדים.